

ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В останні роки у зв'язку з інтенсивним розвитком інформаційних і телекомунікаційних технологій стали активно розроблятися й впроваджуватися в освітній процес вищих навчальних закладів нові методи навчання, зокрема дистанційне навчання (ДН).

При дистанційному навчанні організація освітнього процесу ґрунтується на принципі самостійного навчання студента. Середовище навчання характеризується тим, що учні в основному віддалені від викладача в просторі, а може бути й у часі. У той же час студенти мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог викладача (тьютора) за допомогою засобів телекомунікації (у тому числі і в мережі Інтернет).

Дистанційне навчання ґрунтується на принципі самостійного навчання студентів, які віддалені від викладача. Зв'язок з ними (передача навчальної інформації) здійснюється за допомогою засобів телекомунікації в реальному масштабі часу. Ці засоби використовуються для забезпечення освітніх процесів: необхідними навчальними й учбово-методичними матеріалами; зворотним зв'язком між викладачем і тим, яких навчають; обміном управлінською інформацією усередині; виходом у мережу Інтернет, а також підключенням закордонних користувачів.

У загальному випадку технологія дистанційного навчання - це сукупність форм, методів і засобів взаємодії студентів у процесі самостійного, але контрольованого освоєння ними певного масиву знань. Навчальна технологія будується на фундаменті певного змісту й повинна відповідати вимогам його подання. Зміст пропонованого до освоєння знання акумулюється в спеціальних курсах і модулях, призначених для ДН й заснованих на наявних у країні освітніх стандартах, а також у банках даних і знань, бібліотеках відео і аудіо сюжетів й ін.

Для організації дистанційного навчання використовуються такі основні технології:

- Case-технологія. Дисципліна має вигляд книжкового учбово-практичного посібника, що включає опис предметної області й необхідну кількість контрольних завдань для самоперевірки. Ця технологія може доповнюватися аудіо- і відеокасетами або інтерактивними CD-дисками, що зберігають додатковий навчальний матеріал. Він поширюється через мережу регіональних навчальних

центрів, у яких створюються групи сертифікованих викладачів (тьюторів). Тьютор підтримує зі студентами різні види зв'язку (телефонну, поштову й ін.), а також може безпосередньо зустрічатися зі студентами в консультаційних пунктах або навчальних центрах.

- Телевізійно-супутникова технологія. У цьому випадку комплекс освітніх послуг надається шляхом передачі інформації відеоконференцій по каналах супутникового зв'язку. Широке поширення така технологія одержала при корпоративному навчанні співробітників організацій, коли навчальний матеріал транслюється у всіх її регіональних філіях. До основних недоліків технології варто віднести високу вартість і недостатній зворотний зв'язок (інтерактивність).

- Мережна технологія. Дисципліна вивчається шляхом мережного звертання до навчального сервера освітньої установи. При цьому передбачається інтеграція інформаційних і педагогічних технологій, які забезпечують інтерактивність взаємодії суб'єктів навчання й плідотворність навчального процесу. Обмін інформації відіграє роль допоміжної діяльності для організації продуктивної освітньої діяльності студентів. Навчання відбувається синхронно (у реальному масштабі часу) або асинхронно за допомогою телекомунікаційних служб (електронна пошта, електронні журнали, конференції, чат, конференції й ін.).

Використання в навчанні технологій є найбільш перспективним, тому що ґрунтується на застосуванні розподілених освітніх ресурсів й активного керування процесом навчання на основі моделей студента викладача.

Список літератури

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.vedu.ru/info/Announce/PHT2000/thesis.asp?str=4_04.
2. Гаврилова Т.А. Бази знань інтелектуальних систем / Т.А. Гаврилова, В.Ф. Хорошевський. – СПб: Питер, 2000. – 334 с.
3. Кафтанников И.Л. Перспективи використання web-онтологій у навчальному процесі / И.Л. Кафтанников, С.Е. Коровин // *Educational Technology & Society*. – 2003. – 6 (3). – С. 134-138.